

Szerkesztői iroda:
Nagyenyeden
A KIADÓHIVATALBAN
hová
lap szellemi részét illető
közlemények küldendők

Kiadóhivatal:
Wokál János könyvkereskedése
hová
az előfizetések és hirdetések
bérmentesen küldendők.
Kérlatok nem adtnak vissza.

KÖZÉRDEK

Vegyes tartalmu heti lap.

Megjelenik minden vasárnapon.

Előfizetési feltételek:
helyben házhoz hordva vagy
vidékre postán küldve
egész évre 4 frt.
fél évre . . . 2 frt.
negyed évre 1 frt.

Hirdetmények díj:
3 hasábos petit sorért, vagy
ennek helyéért 5 kr.
Bélyegdíjért külön 30 kr.
Nyilttér sora 15 kr.

A sirok között . . .

Már elhullatták a fák lombjaikat; a mezők virága meghozta gyümölcsét s letarolva téli áomra készül; rendeltetésének eleget tett, befutotta pályáját, elérte célját. Hetekkel ezelőtt a természetet teljes díszében ünnepeltük; a nap jótékony meleg sugaraival áldást, életet keltett; virág nyílt a réten; dus kalász ringott a téreken; dal zengett hegyen és völgyön és most — az élet kihalt, csend, nyugalom mindenfelé: a nagy haldokló ágya mellett állunk.

A nagy haldoklóban, az örök természet életében, földi létünk öröktörvényét látjuk megtetsztélve s nem csoda, ha a gondolkodni tudó elme ezt látva saját mulandóságára: élete lefolyására s végére eszmél. Hiszen a mi életünk is a természet virága: fakadó bimbóival hervadó szirmaival. A mi életünk fáján is rügy fakad, virág kél s azután egyre alá hullanak — a sárgult levelek hervadó lombok: összetört remények, csüggedő vágyak, szét foszlott légvárak, erő, bizalom. A hulló és lehullott levelek száma egyre nő, a mint csendes halállal mulnak ki egyenként, egymásután. Naponta csak egy-egy, de lassanként az egész. Veszít az élet és nyer a sir mind többet-többet s végre, ha lehullott levél, virág, mi is elenyészünk; megnyílik és befogad a sir, a temető.

Akarva — nem akarva közeledünk a véghatárhoz, melyen ha átlépünk megszűnik az élet. A gyermek sokszor még eszmélni sem képes; az ifjú vágyainak teljesülését csak óhajta sejt; a férfi tett erőttől duzzadva még sokat-sokat remél, ígér rátekiatkozó családjának és egyszer csak az, élet forrása kiapad, a szíverése elhal, csak halkan, csendesen s azt, kinek mikor élte fakadt odaadó szeretettel ölelt át az édes anya karja; azt, ki

talán a jövendő disze nagyja lett volna; azt, kinek maradásáért a szerető szívek úgy érdekeltek, befogadja a sir, a temető.

„Az ember élete e földön, folyton tartó harc, soha véget nem érő küzdelem, — s minden kis talpalatnyi hely, eszmék, igazságok, ideálok s a létért való, vagy a mint az u. n. anyagiasság nevezi az érdek küzdelmének színtere. De nem! Mégsem! Van egy darabka föld egy talpalatnyi hely, a mely a világ zajától, vásári lármájától most is távol áll s örökre is távol marad. A kik egykor küzdő felek voltak; a kiket egymás irányában hálalosan győölt ellenségévé tett az élet: kibékíti — a halál. Gazdag és szegény, király és rabszolga oly szépen megférnek itt egymás mellett. — Hol elveszti kicsiny ségét és megnyeri nagyságát mindenki. Ezt a helyet s az ide térék emlékéket avatta szentté a hálás kegyelet. Az a kegyelet, mely a régmúltban s ma is virraszt az elköltözött kedvesek sirja felett. Az a kegyelet, mely az emberi voltának első tudatára eljutott egyed lelkét ép'ugy áthatja mint azt, ki szellemiségének legmagasb nívauján áll. És ennek érvényt szerez, és ezt — tőle telhetőleg — kifejezésre is juttatja mindenik, a maga módja szerint.

Hogy őseink a halottak iránt mily kegyelettel viseltettek azt felesleges is mondanom. A hunnok is — tudjuk — halottaik sírját kőfalakkal vették körül. Chinában a halottak tiszteletére pompás emlékjeleket építettek, melyek nem egyszer templomokká nőttek ki magukat. De ott vannak számos, a miveltésnek csak igen-igen alsófokán álló néptörzsek, kik azon sejtelenben, hogy a meghaltak lelkei bizonyos módon az élőkkel összeköttetésben állanak: sirhalmakra étkeket raknak s oly tárgyakkal díszítik, melyek a még élő előtt igen-igen kedves

volt. Ime csak futólagos vonásban a kegyelet nyilatkozata olyanoktól, kikről ha szólunk, nem a mai műveltség szemüvegén ítélünk. De már ezek is a mellett bizonyítanak, hogy az értelmiség bizonyos fokára jutott ember is gondol halottaival. Az a mi bennünk határozottabb, öntudatosabb alakot öltött, igaz, hogy azoknál csak sejtelenül valami; de egyszersmint kétségbe vonhatlan tény, hogy az embert valami megnevezhetetlen, titokzatos erő köti oda sirok halmához s általuk egy előttünk csak sejtett magasabb szellemvilághoz. És ez az erő ösztönzi a mai emberét is arra, hogy a halottak iránti kegyeletének minél méltóbb kifejezést adjon. Diszes temetőkertek, mauzóleumok, emlékoszlopok, hirdetői ennek. Korunkban mindenfelől, de különösen hazánkban, majd minden részéből értesülünk temetőkertek helyreállításáról, rendezéséről, emlékjelek és szobrok felállításáról. És jól is van ez így. Hiszen tagadhatná-e valaki, hogy összekötő kapcsok ezek, a jelen és múlt; az élet és halál; az ég és föld között?

Az igazán vallásos kedély, imádja Istent minden helyen. Bámulja nagyságát, véghetetlen bölcsességét a csillag myriadok ezreiben, a menydörgés szavában, a nyíló virágban, a pacsirta dalában, a legkisebb parányban egyaránt. Templom neki minden hely hol Istent imád: Istent ki még akkor is szerető, édes atyánk, ha vesszője sújt, még akkor is a mi Istenünk: ha csapást, fájdalmat, bajt küld reánk. És imádja Istent még ott is s még akkor is: ha a sirhalmok közül özvegyek siralma s árvák jajja tör elő a letarolt élet felett. És ha valahol, ugy, e helyen érzi Istent magához legközelebb, a szó valódi értelmében. Rendeltetését, végét tudja mindenki. A mezők virága meghozta gyümölcsét, befutotta pályáját, elérte célját. És ez a tudat nem is olyan leverő. Eitem odtalan

TÁRCZA.

Oda vágyom . . .

Merengeni az Órhegy ormán —
Csak oda vágyom, oda én!
A kedves város képe reszket
Sovárgó lelkem tükrén.
Felzajdul szívem minden álma,
E csüggedt ajk siró panaszt, lehel;
És felzokog dalomba fájva,
Hogy ezt az édent elvesztettem, el! . . .

A természetet megcsodálni —
Csak oda vágyom, oda én:
Feledni a győtrő keservet
E legjobb anya kebelén.
Ott a patak csöndes morajjal,
Csillogva, lassan hőmpölyög tovább;
Csábos mosolyjal ifjú hajnal
Főtröszt benne arcs bitorát . . .

Istent imádni tiszta hévvel —
Csak oda vágyom, oda én;
Hol egyszerű nép áhitattal
Csüngött az ajkam ihletén.
Ott áll az ősi egyház . . . Tavol
Már láthatod komor, borult falát;
Raj! mintha multak bánatából
Egy-egy kőbor felhő suhanna át!

Becsületes munkában élni —
Csak oda vágyok, oda én;
Hol nyílt lelkem tükrét találja
Jó emberek tekintetén.

S hol a földet tarja kövérről
Szétozó, drága csontok halmoza . . .
Ott lángolhat a szív csak hévvel
Nagyságodért, oh egyetlen haza!

Borongani a multak árnyán —
Csak oda vágyom, oda én . . .
Érezni a fájdalom kéjét
E drága föld történetén.
Mely egykor, hogy ifja rohanva
A bitorkokat bátran verje szét,
Egy ujkori büvös folyamba:
Önnön vérebe mártá gyermekét!

Ott élni dalba ringó álmon —
Csak oda vágyom, oda én;
Magányba', mint szabad madárka
Bokrába rejtett édenén.
Feledni ott e tündér kertben,
Hogy multamnak mily sötét gyásza van;
Egy édes dalba sirni lelkem,
Szólan meghalni csendben-boldogan!

S pihenni ott az Órhegy ormán
Örökre . . . Oda vágyom én!
Nem! . . . Onnan is csak felriadnék
Az első tavasz reggelén
S a mit megtört szemem először
A napsugárban fent ragyogni lát,
Sirva, zokogva áldanám meg
Enyed tornyának büszke csilagát! . . .

Szabó Jenő.

Gusztáv Adolf első szerelme.

2-ik

— Fordította n-a. —

folytatás.

Következő reggel a király titkos tanácsosával külön kabinetjében dolgozott, mely közvetlen az anyakirályné lakosztálya mellett volt.

E teremben végezte anyja, mint regens-királyné a folyó ügyeket és ragaszkodásból a régi kedves idők iránt a király is e termet tartotta meg dolgozó szobájául. Most ugyan a kormányzás terhel egészen az ifjú király vállaira súlyosodtak, de uralkodása ez első éveiben, különösen fontos kérdésekben, szerette anyja, e tapasztalt nő tanácsát hallani, anuál is inkább, mivel sohasem lett azok elfogadása reáerőszkolva, óhajára azonban mindég a legnagyobb készséggel és jól megfontolt tanácsban részesült.

Ma is a szobába lépett az anya-királyné, miután a miniszter jelentését bevégezte. A titkár éppen az utolsó aláírt rendeletet vette el az asztalról, midőn Christina királynő belépett.

A király egy kézintése távozásra adott jelt a hivatalnokoknak, aztán helyéből felemelkedve anyja elébe sietett.

„Jól érzed magad a bál után anyám?”

„Köszönöm Gusztáv, és te?”

E kérdést kísérelve egy átható pillantást vetett fiára. E pillantás jelentőségét a fiatal király bizonytalán megértette, mert elpirult. De felelete gyors és biztos volt:

„Királyi ünnepély volt anyám és én azon oly jól mulattam, a mennyire egy királynak meg van engedve.”

„Mégis kevésbé latszottál a bálban jelen lenni, mint szép szemek varázs hatalmában, melyek reád veszélyt hozhatnak.”

„Veszélyt? ismétlé a király némi felindulással, „tévedsz anyám. De mi okom lenne előtted titkoloznom? Tegnap este felleltem a boldogságot, mely után szívem vágyódik. Brahe Ebba lessz fiad neje anyám. Svédország legszebb leányát illeti meg a király keze.”

Az anya-királyné komolyan rázta fejét. „Én nem Svédország királyát hallok beszélni, hanem egy rajongó, heves 18 éves ifjút. És biztosítalak arról Gusztáv, hogy a mig én élek, nem fog megtörténni, mit az elmúlt éjji álmaid neked ígértek.”

volt? . . vágyaim, reményeim nem teljesedtek be? . . a boldogságnak soha egy cseppjét sem izleltem? . . Itt a sírok világa mellett tanulom meg azt, hogy: földi bujdosásunk határkövével az élet véget nem ér! . . Itt a sírhalmok mellett vonulnak el lelki szemeim előtt életem legszebb emlékei; kedveseim kiket elvesztettem; ifjúságom mely tova tűnt . . . Itt jelennek meg előttem. Itt emlékezünk meg róluk igazán, itt találkozunk velük újra, meg újra . . .

És ez a gondolat, ez az érzelem hajtja át korunkat, midőn lázas buzgalommal emel emléket halottainak, igyekszik rendezni a nyugvó porok helyét.

Korunk — mondják — az anyagiasság kora. Igaz! De az élet harcában kifáradt szív nyughelyett keres, hol megpihenni bírjon.

Talál — a sírok között . . .

És valóban fájdalommal tekintünk szét magunk körül. A kegyelet igaz lerója évente a dőjt. November 2-án, hallottak emlékére, évente felgyulnak a begyepesedett, sírokon, az: uttalan utak mellett emelkedő sírhalmokon a kegyelet gyertyái . . . de hát vajjon elég-e ez, hogy ezzel minden véget is érjen? . . . Tudunkkal több alkalommal volt ez beszéd s talán határozat tárgya is. Hogy nincs láttatja, a mindent előlő közönyöségben keressük-e? Egyesekről nem lehet szó; mert egyesek buzgalma mindig hajótörést szenvedhet s könnyen, ha egyesek erejét túlhaladó akadályra talál. Itt Nagyenyed városa, a maga egészében van érdekelve s annak kell ezt szívére vennie.

Vajha ezért a sírokon csak pár nappal ezelőtt meggyújtott gyertyákkal együtt ne aludott volna ki a kegyelet ama világa is, mely kedveseinknek még haló poraikban is, méltó s hozzájuk illő nyughelyet akar.

—i—f.

Özv. Szász Károlyné halála.

Özvegy Horváth Sámuelné Szász Juliánna, gyermekei: Horváth Miklós neje Bodolla Katinka és gyermekeik: Lili, Trézi János, Horváth Fanni, Brenner János és gyermekeik: Ida, Fanni, Ernő, Zoltán; Szász Károly, neje Bibó Antónia, gyermekeik: Ilona, férje Zseny József, Póla, férje Vargha Gyula és gyermekeik: Ilona, Zoltán, Böske, Tamás, Károly (legfj.), neje Bibó Ida, Béla (ifj.). Ida, férje Várady Miklós és gyermekeik Miklós, Margit; Szász Róbert és neje Ferencz Zsuzsána; Szász Gyula és gyermekei: Géza, Marie, Margit, Zoltán, Ödön; Szász Domokos, neje Nagy Ilka, fiok Károly (ifj.) és neje Vajda Ilona

De a királyt, bármennyire igyekezett annya meggyőzni, kimondott szándokában nem lehetett megingatni. Hiába emlékeztette királyi kötelességeire, melyek nem engedték meg neki kezét, egy pillanatnyi fölhevülésnek engedve lekötöni; hiába beszélt a lelkére, hogy még nagyon is fiatal és tapasztalatlan, mintsem megfontolhatná mielőtt az egész életre lekötne magát; eredménytelenül apellált királyi hivatására, a mely őt kényszerítheti e tekintetben is népének javát szívügyei elébe tenni, minden igyekezete eredménytelen volt. A király ösére, Wása Gusztávra hivatkozott és kijelentette, hogy ő le nem mond az alig megtalált boldogságról. Midőn a tanácskozás véget ért csakugyan azt lehetett hinni, hogy Brahe Ebba Svéczia legszebb leánya, Svéczia királynéja leand.

Ugyan e reggeli órákban Brahe grófné is beszélgetésben volt leányával. A tapasztalt nő nagyon jól látta, hogy leánya lelki nyugalmát nagy veszély fenyegeti, mivel házasságra a király és Ebba között gondolni sem lehetett. Gyermekeiről e hajlamból csak eredménytelen lelki küzdelmek és keserű fájdalmak háromolhatnak. Ezt meg kell előzni, míg idő van rá.

„Helytelenül cselekedtem Ebba, midőn nem tudtam veled a mult hét folyamán történeteket. Akkor még félig gyermeknek tekintetted, azért hallgattam; tegnap este azonban csudálkozással észleltem, hogy benned felébredt a nő. Halgass meg tehát. Egy kiváló jeles férfi megkérte kezdet. Minden körülményt megfontolva, nagyon jó parhiznak mondható, annyival is inkább, mert azt véltem észrevenni, hogy kóród előttem nem közönyös. De la Gardie tábornok.”

Ebba felállott, nagy fénylő szemével a grófné elé lépett, szólott határozottan: „Késő anyám! Szívem már nem szabad! Svédország leendő királynéja áll előttem!”

„Szerencsétlen!” kiálta ijedten a grófné. „Hogyan, ennyire ment már?! Tudod-e, hogy ez ábrándkép soha sem fog megvalósulni? Szégyent és gyalogot fog e ki-

Szász Béla neje Mentovich Juliánna és gyermekeik: János, Anna, Béla (legfj.), Irén, Róbert, Lili, Ilona, Böske, Domokos, Bandi, Fanni: a magok és a Münstermann- és Szász-rokonság, valamint a minden ágon való összes nagyszámú rokonok nevében mély fájdalommal jelentik forrón szeretett édes anyjok, napjuk, nagyanyjok, szépanyjok s az illetők rokona:

Özvegy Szász Károlyné
Münstermann Fanninak

áldott élete 87-dik, 28 évi páratlanul boldog házasság után özvegysége 40-dik évében f. é. október 30-dikán d. u. 1/4 órákor, az olaja fogytán elalvó mécshez hasonló csöndes elhunytát.

Az Istenben boldogultak hült tetemei Kolozsvárt, a ref. püspöki lakáson f. é. november 1-sején d. u. 3 órákor tartandó halotti imádság után Maros-Vásárhelyre szállítván, ott a ref. temetőben, imával és gyászbeszédvel fogtak november 2-án, d. u. 1/3 órákor rég pihenő férje drága porai mellé, a ref. egyház gyászszertartása szerint a test örök nyugalomra letétni.

Kolozsvárt, 1892. október 31-én.

Áldás emlékére!

Fentti gyászjelentésben egy oly nő halálát regisztráltuk, kinek elhunytja a legszelebb körben, a szó szoros értelmében palotától, kunyhóig kellett mély megilletődést, igaz részvétet,

Hogy ki volt özvegy Szász Károlyné, a forradalmi időkig és időkben arra épen itt Nagygyedden könnyen megadhatja bárki a választ, mert most is vannak számosan a közélet számottevői között olyaoak, kik személyesen ismerték lánglelkű férje, a Bethlen főtanoda hírneves professzorának oldalán, — s hogy mi volt azután, mikor már nem volt mellette a kis támasz, hanem özvegyen maradt élte derekán. az élet gondja és neveletlen gyermekei közepette, — számot adnak azon jeles fiak, kiket a házában, az egyházban, a közéletnek nevelt, — azon tisztelt, melylyel legtávolabbi ismerője is környezte, azon részvét és kegyelet, mely koporsójánál nyilvánult.

Az igazak szép életét élte át s nyugodtan hajtotta fejt az örök álomra, hisz koporsójánál hat gyermeke között két felszentelt püspök kárhette számára az ég áldását, kiknek imájához 25 unoka és 12 dédunoka csatolta a magáét, kiknek mindenike számára csak igaz szeretet lakozott szívében:

Mi is letessük sírhantjára a kegyelet koszoruját, legyen könnyű neki a föld!

Az agg nő pár heti gyengélkedés után mult hó 30-án délután hunyt el, ötöt már évek óta önfelelőző gyöngédséggel ápoló leánya karjai között s a gyászshirre már másnap koporsója körül gyűlték összes gyermekei, a helyt lakó özv. Horváth Sámuelné Szász Domokos ev. ref. püspök, Szász Béla egyetemi tanáron kívül Szász Károly ev. ref. püspök, Szász Róbert miniszteri osztálytanácsos Budapestről és Szász Gyula kataszteri igazgató Pécsről, valamint számosan szétszórtan lakó unokái közül.

A részvét az ország minden részéből érkezett táviratokban és a ravatalra helyezett koszorúkban impozánsan nyilatkozott. Tavirati uton fejezte ki a közélet több jelesei közül nevezetesen: br. Vay Miklós, br. Bánffy Dezső, br. Kemény Kálmán, a br. Kemény és Zeyk családok számos tagja, gr. Tisza Lajos, Hegedüs Sándor, Darányi Ignác stb.

Koszorút helyeztek az ev. ref. püspöki lakban felállított ravatalra: br. Bánffy Dánielne, br. Kemény Kálmánné, br. Kemény Károlyné, özv. Zeyk Domokosné, Széchy Károly és családja, a nagyenyedi Bethlen főtanoda, a m.-vásárhelyi ev. ref. főiskola, Geley Gyuláné („a jó nevelő anyáknak”) stb.

A gyászoló család három koszorút helyezett a ravatalra, egyet gyermekei névszerint felsorolva, egyet menyei szintén névszerint, a harmadikat unokái és dédunokái.

A testületek és magánosok részvételátogatása a temetés napján valamint a megelőző napon, szakadatlanul tartott.

A tulajdonképeni temetés, e hó 2-án Maros-Vásárhelyt folyt le, hol az elhunyt óhajához képest rég elköltözött férje mellett helyezték el örök nyugalomra; ezt megelőzőleg azonban e hó 1-én délután gyászimat mondott Szász Gerő ev. ref. közfőjegyző a halottas háznál, melyen a helyi Bethlen-főtanodát Hegedüs János theol. tanár, Fogarasi Albert rectorprofessor és Nagy Lajos képezdei igazgató képviselte s melynek végeztével a nagyszámú és fényes gyászközönség a vasúthoz követte a koporsót, mely egy pár családtag kíséretében 2-án reggel érkezett Maros-Vásárhelyre, hol az ev. ref. temető cintermében helyzetetett díszes ravatalra.

A gyászoló család számos közelebb állója kíséretében délben érkezett meg s két órákor vette kezdetét a gyászisteni tisztelet, oly nagyszámú résztvevő közönség előtt, mely nemcsak a tágas cintermet töltötte meg zsufolással, hanem azon kívül is nagy tömegben verődött össze s melynek soraiban a hivatalos testületeken kívül, látható volt a város egész intelligenciája.

Vass Tamás lelkész megindító, szép imája után, Molnár Albert szintén oitani lelkész méltatta remek, műgonddal összeállított gyászbeszédben az elhunyt női érezeit, melynek végeztével a temetésre nagyszámban megjelent ev. ref. papság vitte vállán a koporsót a sírhoz, hol Gönczi János koronkai lelkész hangoztatta el a végbucst megújuló zokogásra indítva a sirt körülálló család s átadta a nemeslelkű, nagyszívű nőt, az ott alant őt rég váró férjének!

A családtagok az estéli vonattal elutaztak, ott hagyván szívük egy részét a ket nemes léleknel.

(Máslat. 80,517. sz. VI—11. M. kir. belügyminiszter.)

Körrendelet valamennyi törvényhatóságnak.

Több oldalról és mind untalan ismétlődő jelentésekből arról értesülök, hogy egyes hatóságok a cholera-nak áruküldemények által történhető elhurcolásától való,

Kis idő múlva belépett Ebba. Az első pillanatról észre vette a gróf, hogy mily halálos zavarban van a leánya magát vele egyedül látni. Ezen megfigyelését azonban nem vétette észre. Most is azon tisztelettel üdvözölte őt, melyel találkozásukkor mindig kitüntette, a nélkül, hogy szívének melegebb érzelmeit elárulta volna. Azt nem lehetett tagadni, hogy e férfiú modora és előadása lebilincselő volt.

„Nyolcz nap előtt ugyanezen helyen oly szerencsés valék, hogy nemcsak meg kérhettem kezét, de kedves mamája ígéretét is megnyertem. Csak a kit szeretek, a leány igenis szava hiányzik boldogságomhoz. Ne hagyjon hiába esdekelnem Ebba!”

„A süttöt szemekkel válaszolt Ebba: „A kéz melyet kér, már nem szabad tábornok. A király kerte és én neki adtam szavamat.”

„Tudtam,” válaszolt de la Gardie. „De hogy megösmérje az én nagy szerelmemet: dacsára, hogy a király el akarja rabolni a szívet a mely az enyém, mégis ide jöttem meg kísérelni vissza hódítani.”

„Óhaja és reménye híjába valók, tábornok. Szívemnek már sem választása sem skarata nem lehet; az a királyé.”

„Hinni akarok saját reményei állandóságában, de a királyra ne számítsom grófnó oly biztosan. Egy érettebb, több tapasztalattal bíró férfiú mondja azt, mint menyirel a grófné bir, hogy soha sem fog a király mellett a trónon ülni. Mivel én ezt bizonyosan tudom, kérem. ne küldjön el így, minden még a legkisebb reménytől is megfosztva.”

„Én pedig azt mondom önnek tábornok, hogy téved. De azt megígérem, ha az megtörténnék, ami szerintem sohasem fog megtörténni, ha Gusztáv reményeimben megcsalna, kezem másé önön kívül nem lesz.”

Jobbját nyújtá a grófnak, melyet ez beasóleg megszorítva ajkához vont.

legtöbbsébet olyan intézk. cholera leper. leramentes. behozatali v. cholera tova. áruk vissza. séges hossza. tóságát leg. csökkentő, v. fertőtlenítés. tetett el. — gyakorlatban. közlekedés. ez által alig. del csak nag. rátságos ke. szétbomlását. kormányok. fenntartása. hanem már. megakasztás. cholera időt. nek folytan. szélylyel is. egyáltalán n. dományos e. leges viszón. lágos utasít. alkalmazását. kiadott kieg. a következő. ségesnek, — az ország. tartva ezen. mindenegye. kormány re. 78,381 és 7. pontosn is. lepi óvakod. tárgyak elle. áruk és szá. zenek is az. elrendelését. lett szigorú. rendeleteim. teljesítést. szek megtor. én. — A m. államtitkár. Szám l. Valam. nik járas tel. Közö. lyozása tárg. megtartása.

„E sze. fogja váltan. mint férfi. feladatom le. családias fele. E szav. és távozott.

A köz. la Gardie jó. a király és. tekben bens. ki tudott vo. nem volt m. az van mon. nélkül helye. jétől fogva. gorodott azo. tották. Sőt. nácsát Guszt. legnehezebb. jutott s kit. seite a királ. férfiak nagy. gyermekével. ladra nézve. Általan. származott. Talán épen. csul ragaszk. Eppen. minden lebe. rályról lemor. Midőn. kétségbeesett. arról az olda.

legtöbbsébet teljesen indokolatlan félelemtől indítva, olyan intézkedéseket tesznek, hogy általánosan valogatás nélkül, cholera lepett országból és vidékről, sőt még teljesen cholera mentes helyekről is érkező és kormányrendeletekben behozatali vagy kiviteli tilalommal nem is sújtott és a cholera tovább vitelére teljesen alkalmatlan mindennemű áruk visszautasítása, kitiltása vagy minden ok nélkül költséges hosszadalmas és ez áruknak állagát és használhatóságát legfőbb esetben megváltoztató és annak értékét csökkentő, vagy azokat teljesen hasznavehetlenekké tevő fertőtlenítés, sőt nem ritkán megsemmisítése is rendeltetett el. — Minthogy azonban ezen eljárás, ha tovább is gyakorlatban maradna, nemcsak minden kereskedelem és közlekedés indokolatlan késleltetését, sőt fennakadását és ez által alig felképezhető anyagi kárt, számos a külfölddel csak nagy áldozattal és hosszu fűradozással kötött barátságos kereskedelmi viszonyok talán helyre hozhatlan szétbomlását, minden esetre azonban egyesek és idegen kormányok részéről jogos felszólalásra adott alapos okok fennforgása folytán hosszadalmas tárgyalásokat képes okozni, hanem már a kereskedelem szabad menetének erőszakos megakasztása által magában is, sok ezernyi embert, a cholera időben félelmes inségbe és nyomorba dönt és ennek folytán mérhetlen közegészségügyi hátránnyal és veszéllyel is fenyeget; — minthogy továbbá annak helye egyáltalán nem lehet, hogy a törvényes szakközvegek tudományos előterjesztése alapján a kormány által a tényleges viszonyokhoz mérten és jól megfontolva kiadott világos utasítások és örendszabályok felett, a helyi nézetek alkalmazásával az alantas hatóságok által azokhoz mérten kiadott kiegészítések, sőt korlátozások érvényesüljenek — a következőknek legszélesebb körben tudatását látván szükségessé, — a fennakadással fenyegetett kereskedelem és az országos közegészségügy jól fellogott érdekét szemelőt tartva ezennel elrendelem, hogy ugy hatóság, mint annak minden egyes tagozata és közege a cholera ügyben kiadott kormány rendeleteknek általában, különösen pedig a f. évi 78,384 és 78,772 számú körrendeleteim határozományait pontosan és legjobb tudásuk szerint betartván, azokon túllépni önközödjék, az ezekben tilalmazottak gyanánt felsorolt tárgyak ellenében a rendeletekben foglalt tilalmakon, más áruk és szállítmányok ellenében pedig bár honnan érkezzenek is azok bármintemű önjogi korlátozások és tilalmak elrendelésétől személyes és vagyoni felelőség terhe mellett szigorúan tartózkodjék; kijelentvén egyszersmind, hogy rendeleteimnek bármintemű tudomásomra jutott akár lanyha teljesítését, akár önhatalmi túllépését ezentul kénytelen lesz megtorolni. — Budapest, 1892. évi október hó 21-én. — A miniszter helyett: Szalavszky Gyula s. k. államtitkár.

Szám 12,264. — 1892. Alsófehérvármegye alispánjától. Valamennyi város tek. polgármesterének — mindenik járás tek. főszolgabírájának.

Közlöm oly felhívással hogy az áruforgalom szabályozása tárgyában kiadott miniszteri rendeletek pontosan megtartása tekintetében hivatalos közegeit kellőleg utasítom.

„E szavát, mi engem nagy hálával tölt el Ebba, befogja váltani akár mily kevéssé is hiszi e pillanatban. Én mint férfi megtanultam a várakozást. Jövőben a legszebb feladatom leend a nőt, kit szeretek, vigasztalni, a nagy csalódás felett mi szegény szívét érte.”

E szavak után a gróf felemelkedett meghajtá magát és távozott.

A közelebbi időben cseppet sem látszott, mintha de la Gardie jövődölése teljességbe menne. Az érintkezés a király és a fiatal Brahe grófnő között a következő hetekben bensőbb és bizalmasabb lett. Ki mert volna, vagy ki tudott volna gátat vetni a szeretők útjába? Svédországban nem volt más akarat, mint a királyé. Ezzel azonban nem az van mondva, hogy szándéka környezetében kivétel nélkül helyeslésre talált. Az anya-királynén kívül, ki elejétől fogva ellenzte e házassági tervet, napról-napra szaporodott azok száma, kik Christina királyné nézetét osztották. Sőt még Ozenstjerne Azel kancellár is, kinek tanácsát Gusztáv már azért is mindig megfogadta, mert a legnehezebb államügyekben mindig helyes megoldásra jutott s kit a király különösen nagyrabecsült, nem helyeselte a király választását. Az ő nézetén volt a kormányférfiak nagy része, kik a király házasságát, saját országa gyermekével, nem tartották üdvösnek sem a királyi családra nézve, sem Svédországra.

Általános nézet szerint egy európai hercegi házból származott nőnek kell a királylyal a trónt megosztani. Talán épen azért, mert mindenképpen ellenezte tervét, makacsul ragaszkodott hozzá a király.

Éppen mint az udvarnál, a Brahe palotában is minden lehető el lett követve, hogy Ebbát rábírájék a királyról lemondani. De minden hiába volt.

Midőn a grófnő már minden eszközből kifogyott és kétségbeesetten mentére akarta hagyni az egész dolgot, arról az oldalról kapott segílyt, a mire nem is számított.

(Folyt. köv.)

sítsa, s azok önkényes áthágását, félre magyarzását vagy szigorítását minden telhető módon megakadályozni igyekezzék.

Nagyenyeden, 1892. évi október hó 28-án.

Levelezés.

Magyar-Lapád 1892. okt. 31

Magyar-Lapád községben folyóévi október hó 31-én 25 gazdának minden épülete és gyűjteménye, a 26-iknak a mellék-épületei és gyűjteménye, állítólag egy öt éves gyermeknek gyűfával tamasztott tűz által teljesen elégett és 117 lélek hajlék és élelem nélkül maradt könyör adományra vannak szorulva. A nagyenyedi tűzoltók a városi rendőrkapitány felhívására a legnagyobb gyorsasággal siettek a vész helyére, kiknek sikerült éjjeli 11 óráig a vízhiány dacára is a tüzet elfojtani, a tűzfeszendőt s. erélyével együtt Munkácsi Zsigmond ur a vasúthoz indulandó társas közéből lefogott lovaival díjtalanul küldötte ki; még közreműködtek a magyar-bagói községi előjáró, ki többed magával és hazuról szekerekkel hozott vízzel jött a vész helyére; segítségül voltak még a fugadi és m.-beczei előjárók többedmagukkal. Részt vettek az oltási buzditásban b. Bányfi Kázmér járási szolgabíró ki löhalálában sietett a vész helyére s ott intézkedett azonnal, hogy a szomszéd községek oltani jöjjenek; az oltani nem akarókat hozzájuk melión buzditotta a közreműködésre. Fogadják mindnyajau a veszélyben forgottak hálás köszönetét.

R. I.

Kirándulás az Al-Dunára.

Hazánkuk, vagy jobban mondva Európának egyik legfontosabb vízútja csak részben volt a kereskedelem közvetítésére felhasználható. A természet a mi szép Dunánknak első részében oly torlaszokat teremtett, melyeknek eltávolításához csak a mostani században mertek hozzá fogni. A műszaki tudományok mai hatalma képes csak harcra kelni az akadályokkal, és hatalmasan lerombolni a földképződésnek millió és millió évi munkáját. A Duna medrében elhelyezett sziklagáták áttöretnek és a hatalmas Duna szabad lesz.

Szabad lesz az ut a fekete tengertől — Budapestig! Szabad mint az a kis nemzet, a ki a szabadságot vártól — tudományával — és fillérjével megszerzi és az egész világgal megosztja. Igaz, hogy köszönetet nem kap érte, — mert a magyarnak még a saját testvére is háladatlan-sággal fizeti vissza a jótéteményeket.

Ez előtt sok 1000 évvel már a Rómaiak felismerték az Al-Dunának a fontosságát és a hatalmas római nemzethez illően megkísérelték a Dunát szabályozni, és járható úttal a kereskedelmet a dunavölgybe terelni. Az Osztrák-magyar monarchia 2-ik fűzetében ezeket olvassuk:

„Így történt ez Traján császár alatt az alsódunánál is, hol a dákok folyvást háborgattak mocsist. A császár tehát Carnuntumban hajóhadat szervezett, ut a t a g a t o t t a p a r t i s z i k l á k b a z a z A l D u n a s z o r o s á b a n é s a dákokat 3 hadjáratban megverte.” Ugyan ott egy más helyen azt olvassuk: „Dáciának nem lévén ily természetes határa, nyugot felé a rómaiak oly vallunot építettek és á r k o t, melyet sok helyen még most is megismerhetünk.”

Ebből világosan látjuk, hogy a Rómaiak nagy fontóságot helyeztek az Al-Dunára, de hogy mennyire sikerült nekik a szabályozás nem tudjuk. Biztos adataink nincsenek az eredményről.

A nagy szabályozási mű sikeres végrehajtása azonban a IX. századnak maradt. A magyar mérnök van hivatalva tudományos képzettségét ragyogtatni és az egész világnak bebizonyítani, hogy nem szorulnak külföldi híres Expertekre és nagy hangu tudósokra, a kik igen sokat tudnak beszélni — de annál kevesebbet tenni. Mi azonban tesszünk is azok a világ kapacitások eljöhettek hozzánk tanulni, hogy hogyan kell a Dunát szabályozni és az európai fővizinut a világ forgalmának átadni.

A rómaiak után, hogy voltak e komoly tervezők, nem tudom, de Magyarországon, midőn a legújabb közművelődési mozgalomnak legelső fénysugara kezdett puskadni Szechenyi Istvan gróf is műszaki tanácsadója Váserhelyi Pal az Al-Duna szabályozásának fontosságát felismerték.

Váserhelyi Pal szerény magyar mérnök pontos felvételek alapján tervet készített az Al Duna szabályozására még a 30-as években, mely terv a műszaki tudomány oly rohanos haladása dacára még ma is helyes, a felvételek pontosak is minden tekinteten megbízhatók.

Szechenyi gróf lankadatlan tevékenysége folytán épült Váserhelyi mérnök terve szerint és vezetése mellett, a kazán szorosban a még most is fennálló Orsova — oláhországi államot a Duna balpartján, a hol a Rómaiak, mint már említettem, ez előtt majdnem két ezer évvel szintén létesítettek és tartottak fel egy utat az ugy nevezett Tra-

ján utot, — csak hogy az a Duna jobb partján volt. Az Al-Duna szabályozása azonban csak a papírosan maradt.

Azóta — de sok mindefféle történt! — Megértük a 40-es években az Ebredést, átöltük a forradalmat, a régi alkotmányunkat megtejtük, ellenségünkkel kibékültünk — azaz, hogy nem békültünk, mert Budán új békülési szindarabot akartak rendezni nagyobb művészek, mint a 67 ki főszereplők voltak. Azután már rég elavult dolog is az a kibéülés, roskadozik, mint az enyedi kaszinó. Hiába Heine mondta már:

„Nichts auf Erden dauert Ewig

Csak Váserhelyi Pal matematikai igazsága fog megdönthetetlenül állani örökké!

Hanem hát ne ábrándozunk annyit az elmúlt régi dicsőséggel, mert akadtak most is houfiak, a kik fenyt szereznek a magyar névnek.

Évtizedeken át folytak a tanácskozások az Al-Duna szabályozása felett. Francia, olasz német és angol érte a fejét, hogy, hogy is kell a szabályozást megindítani. Mindenki félt, nem annyira a munkától, mint inkább a nagy költségtől. Csak egy dől a sok jó tanács, a szegény magyar mérnöknek — de azért maradt minden a régiiben. Mig végre Baross nem bontakozott ki a teremtés ködös chaosából és az ő vasakarátával azt nem mondta, akárom hogy legyen! — és azonnal megindulta tevékeny működés.

Wallandt Ernő osztálytanácsos és az ő adlatusa Hoszpecky Alajos kir. főmérnök egy munka képes mérnöki karral kiszállt a helyszínre és megindították a nagy munkát. A munka rendkívül nehéz. Mind az a mi külföldről pl. a Rajna szabályozástól behozott hasznavehetetlen volt és így mindent újra kellett teremteni. Vas szervezete kell hogy legyen annak a ki győzelmi kilitással meg akar küzdeni a mi hatalmas Dunánkkal. És ugy látszik, hogy a mi szükséges az meg van, mert a végrehajto községeknek van vasakarátjuk, vaskitartásuk, vas-egészségük és egy nagy vasládajuk rengeteget sok floressel.

A Dunának Moldvától — Turn-Severinig terjedő mintegy 115 km. hosszú szakasza vetett szabályozás alá, mert ebben a szakaszban fordulnak elő azok a rendkívüli természeti akadályok, melyek a hajózást az évrök nagyobb részében lehetetlené teszik. Hogy a most felemelt hajúzásti akadályokat habár csak röviden is megismertessen, legyen szabad a következőket elmondani.

A Dunavíz felszine mélységre és sebességre nézve roppant hirtelen, sokszor minden utmenet nélkül változik. A meder, pl. összeszorul 100—150 m. szélességre. Ilyen helyen a Duna 50—60 m. mély, 50 m. sebes, vagy is, a víz sodra egy másodperc alatt 50 m. távolságra rohan; ezzel szembe hajó nem mehet, letele pedig oly szédületes, gyorsasággal halad, hogy a hajók folytonos rongálásnak, vannak kitéve. Az ilyen szakasz után minden utmenet nélkül egyszerre elterül a víz felszine 1500—1600 m. mederszélességre, természetesen, hogy a vízmélység csak 1-0 m., vagy még annál is kisebb. Ily csekély mélységben a hajók ismét nem járhatnak.

A legveszedelmesebb hely a világhírű Vaskapu. Ez abból áll, hogy Orsován aól a Duna balpartjához (már Oláhország határa) egy sziklapad húzódik ferdén az egész folyó medrén át, hol egyes szikla csucok kiállnak a vízből, vagy legfeljebb 0'10—0'30 m. magas vízzel vannak borítva. Ez a sziklapad több 100 m. hossza vízirányban és ez teszi a hajózást lehetetlené, mert a szikla csucok felett csak a legnagyobb vízállásnál kölekedhetik hajó. A most említett akadályok elhárítására nézve cifrábbnál cifrább terveket készítettek, mérnökök ésnem mérnökök — bocsánat ez uőbbi jelzés nem áll, mert a mai világban minden ember mérnök.

Hiszzen, ahhoz nem kell sok tudomány, csak egy kis élénk képzelődés. Ha valaki a mérőlanacet meg tudja különböztetni a rudaló lánctól — mérnöknek tartja magát. Az már szabályoz vizeket, reud-z városokat, épít palotákat és sugárutakat — egy szóval szakértő.

(Folyt. köv.)

Vegyes hírek.

— **Kinevezés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter Kiss Elek tövisi állami iskolai tanítót, ezen iskola igazgatójává nevezte ki.

— **Péter Károly** a Bethlen kollegiumnak pár évvel ezelőtt végzett kitűnő növendéke, majd juratus és segédlelkész, t. hó 6-án tartja beigtatóját Győr-Monostort, hová a ref. egyh. tagjai papjuknak elváltottak. István áldása legyen útjain.

— **Meghívás.** A nagyenyedi Bethlen főtanoda ifjusági önképző köre, folyó hó 11 én d. e. 1/11 órakor a collegium disztermében nyilvános Katona-Arany emlék-ünnepelyt rendez, együtt ünnepelvén s magyar pantheon e két dicső alakját. Arany János elhalalozásának 10 éves évfordulója a mult hó 22-én volt, akkor ifjuságunk szét-szóródva lévén, nem rhotta le a kegyelet adóját. Most ragadjja meg tehát az ifjuság az alkalmat s ama másik jelesünk születésének századik évfordulója alkalmával teszi le a tisztelet koszoruját egyszerre mind a két nagyunk a hantjaira. A mely ünnepélyre is, az érdeklődőket tiszte-

„Közérdek.”

Csarnok.

I.

Ha e zord ősz...

Ha e zord ősz zugó szele,
Mely elviszi, messze hordja
Az elsárgult levelet,
Megtisztítva lombjaitól
Erdőt, mezőt, ligetet:
Messze vinné... elröpütné...

II.

Sirod fölött,

Busan hajlong sirod fölött
Szomorúfűz lengő ága.
Mintha az én vesztegységem
Neki is oly mélyen fájna...

Mintha az én vesztegységem,
Fájlalná a fű, fa... minden...
Bár merre is nézek én itt
Minden oly bus, oly kietlen...

Bár merre is nézek én itt,
Nem vidul föl sehol szívem;
A te képed látom mindig
Oly igazán... olyan hiven.

A te képed látom mindig,
Hervadt ágon, bus virágon...
Téged sirat őszi szellő,
Azért susog olyan fájón.

Téged sirat őszi szellő...
Bus madárka csendes dala —
Téged!... kinek az élete,
Mint virágé rövid vala.

Téged!... kinek az élete —
Csak szenvedés volt és bánat,
Érted sajog szívem mindig
S oly rég vágyik te utánad.

Érted sajog szívem mindig,
Ki nyugszol e sirhant alatt...
S addig sajog... addig vérzik —
Mig élttemnek vége szakad!...

III.

Késő ősz volt...

Késő ősz volt, sárgult a lomb,
Zörögve hullott levél
S száraz ágak közt sóhajtvá,
Bánatosan bugott a szél;
A kis virág busan lengett,
Mintha ő is halni vágyna...

S mikor minden gyász színt öltött
Szívem akkor újra éled...
Oh! mert akkor láttalak meg —
Égszín szemű lányka téged;
Tavaszi vagy te késő őszszel...
Nyíló virág a szívemben...
Ott öntözlek szerelmemmel,
S virulsz te ott mindig szépen!

Zajzon Mihály.

Felelős szerkesztőség:

Dr. MAGYARI KÁROLY. TÜRÖK BERTALAN.

Kiadótulajdonos: WOKÁL JÁNOS.

HIRDETÉSEK

Fekete, fehér és színes damast selymeket
méterenként 1 frt 40 krtól 7 frt 75 krig (38 különböző
fajtában) szállít, megrendelt egyes öltönyekre, vagy egész végekben
is, postabér- és vámmentesen HENNEBERG G. (cs. kir. udvari
szállító) selyemgyára ZÜRICHBEN. Mintak postafordulóval
küldetnek. Svájcba címzett levelekre 10 kros bélyeg ragasz-
tandó. (8.)

A minoriták házában levő
Bisztricsányi-féle üzlethelyiség
kiadó.

1-1 Deli Ödön.

Sz. 2106-1892.
kig.

Pályázati hirdetmény.

Alsófehérmegye verespataki járásban elhalá-
lozás folytán üresedésbe jött mogosi község-
jegyzői állásra pályázatot nyitok és felhivom
azokat, kik ezen 400 frt évi fizetés, 60 frt iroda
átalány, 80 frt postaküldönc, valamint a magán
munkálatokért szabályrendeletileg megállapított di-
jakkal javadalmazott állásra pályázni kívánanak az
1883. évi I. t.-c. 6. §. előirt képességi bizonyítvány-
nyal szabályszerűen felszerelt, saját kezűleg irt
folyamodványaitak folyó évi november hó
20-ig hozzám adják be, elkészetten beérkezett
pályázatokat nem fogadok el.

A választás Mogos nagyközségben a községi
előjáró lakásán folyó év november hó 22-én d.
é. 10 órakor fog megtartani.

A megválasztott köteles állását folyó évi de-
cember hó 1-én elfoglalni.

A hivatalos magyar nyelven kívül a román
nyelv bírását megkívánom.

A verespataki járás főszolgabírája.
Verespatakon, 1892. évi október hó 12-én.

Imreh Károly,
főszolgabíró.

3-3

3204.-1892.
tkvi.

Arverési hirdetmény.

A nagyenyedi kir. bíróság mint könyvi hatóság által a krak-
kói Márk Jozsifné: Ádám Anna gyámanya által képviselt kiskoru
Metes Juon és Paraszkiának krakkói Munteán Mária és társai elleni
végrehajtási ügyében végrehajtható kérelmére a végrehajtási árverés
30 frt tőke, ennek 1890. évi május hó 3-ik napjától járó 6% kama-
tai 6 frt 70 kr. és 7 frt 10 kr. végrehajtási már megállapított, val-
lamint jelenlegi 5 frt 20 kr. és a még felmerülő költségeknek
kiegészítése végett végrehajtást szenvedő: Munteán Mária férj. Rusz
Nikulaenének a krakkói 217 sz. tjk. A 12-16 rend. 1258/1. 1618/3.
1844a/2. 1844b/2. 2238/3 és 3375/2/1 hrsz. a fekvőire 593 frt, —
továbbá Muntán Benedeknek a krakkói 1495 sz. tjkben A 1-5
rend 765/1, 1296/1, 1844a/4, 1844b/4, 2588/3 és 3133/3 hrsz. a fek-
vőire 316 frt megállapított kikiáltási árban elrendeltetik, azzal hogy
a fekvők egyenként fognak elárvereztetni.

Az árverés 1892. évi november hó 26-ik napján d. e. 10 óra-
kor Krakkó községe házában fog megtartani.

Arverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának
10%-át készpénzben avagy óvadékképes értékpapírban letenni.

Vevő köteles a vételárat az árverés jogerőre válta után hét egyenlő
részletben 30 és 60 nap alatt minden egyes vételári részlet után az
árverés napjától számítandó 6% kamattal együtt a nagyenyedi kir.
adóhivatalnál mint bírói letéti pénztárnál lefizetni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámítani.

Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt ezen kir. bíróság
mint könyvi hatóságnál és Krakkó község előjáróságánál tekinthetők
meg.

A kir. járásbírósg mint könyvi hatóság.
Nagy-Enyed, 1892. évi augusztus hó 18-án.
VINCENTI, al-jbíró.

lettel meghívjuk. A nagyenyedi Bethlen-főtanoda ifju-
sági együletének választmánya nevében, B. Józsa Gyula,
ifjusági elnök.

Tanoda vizsgálatot végez jelenleg Nagyenyeden
dr. Kuncz Elek tankerületi főigazgató, ki ez alkalom-
mal először van azon helyzetben, hogy főiskolánknak a
magyarországi hasonló tanintézetektől sokban eltérő vi-
szonyait közéről szemügyre vehesse. Kívánjuk, hogy köz-
vetlen megfigyelései s elfogulatlan szakszerű bírálata a
tanítás és nevelés ügyének hasznára váljanak.

Irányi Dániel, a magyar közélet legismertebb
s egyik legtisztelendő alakja, az orsz. gyűlési függetlenségi
párt nagytekintélyű elnöke Nyiregyházán f. hó 2-án meg-
halt. Hosszu és kínos — másfélóvig tartó — betegség
döntötte a sirba a 70 éves férfit. Halála mély részvétet
keltett országgszerte.

Köszönetnyilvánítás. A helyb. Bethlen-fő-
tanoda méltóságos előjárósága, mászó házukhoz a szük-
séges keményta-anyagot 41 frt 85 kr értékben díjmentese-
sen adományozta. — Kedves kötelességünknek tartjuk a
mtsgs. Bethlen-főtanoda előjáróságának, ezen nemeslelkű
adományáért köszönetünket nyilvánítani. Nagyenyeden
1892. november 5-én. A Nagyenyedi Önkéntes Tűzoltó-
egylet parancsgoksága.

A városi közönség figyelmébe. Felhivatnak
mindazok, a kik még állami egyenes adó, illeték avagy
bármely más kincstári tartozással: ugyszintén azok is a
kik utadóval vagy a város magánjellegű tartozásaival: u.
m. legeltetésidij, föld-nyiltartozás, kutyatartásidij, közmun-
kaváltság, kamat-tartozás, földhasznbér, házhasznbér,
sátorhelytaksa, stbvel hátralékban vannak; hogy azt f. hó
15-éig annál bizonyosabban fizessék be, mert mindazok
el en a kik még tovább is hátralékba maradnak, a tör-
vény egész szigorával fognak a tartozásaik egész összegéig
végrehajtatni, illetve bepereltetni.

Ornithologiai gyűlés valószínűleg Nagy-
Enyeden. A Budapesten megtartott II-ik ornithologiai
Congressus a magyarhonai szaktudosok váltvetett munkálkó-
dása s a kormány hathatós támogatása folytán, szépen
sikerülén, egyéb hasznos eredményektől eltekintve, arra is
vezetett, hogy Budapesten tudományos elvek szerint szer-
vezett ornithologiai központ lesz berendezve, melynek
költségeire a vallás- és közoktatás ügyi miniszter 1000
frtot vett fel jövő évi költségvetésébe. A központ a szer-
veszkedést a vidékre is szándékszik kiterjeszteni s a szak-
embereket egymással ériutkezésbe hozni. Hermann Ottó
már véleményyt is kért Csató János kir. tanácsos alispán-
tól az iránt, hogy nem lehet-e a hazai kiválóbb ornit-
hologusok első gyűlését éppen Nagyenyeden tartani meg,
mire a válasz igenlő volt, miután a megkérdezettek kö-
zül már eddig is többen szives készséggel ajánlkoztak
ezen kiváló tudósokat vendégül fogadni. A tudós vendé-
gek száma 25-30 körül fogna lenni. Részünkről meleg-
gen támogatjuk e tervet, örömmel nézünk annak meg-
valosulása elé, nemcsak a tudományos magyar vendégsze-
retetnél fogva, hanem azért is, mert e tényben bizonyos
elismerést látnánk a magyar ornithologusok részéről,
azon hazarész irt, mely hazánkban legkorábban érdeklő-
dött az ornithologia iránt, s e téren oly jeles szakem-
berekkel dicsekedhetik mint Hermann Ottó, Zeyk Miklós,
Buda Elek, Buda Ádám, gróf Lázár Kálmán, dr. Knöp-
fler Vilmos, Stetter és Csató János. Hogy Nagyenyed Zeyk
Miklós és Csató János révén megérdemli az őt érhető
kiünttetést, alig szükséges bővebben indokolni.

A szűret megyénkben csekély kivétellel lefolyt.
Az eredmény általában nygminőség mint mennyiség te-
kintetében közepesnek mondható, egyes helyeken azonban
mint pl. a hegyalján s oly községekben hol a peronospora
nem hatalmasodott el, vagy oly szőlőbirtokosoknál
kik finomabb szőlőfajokat termelnek s a permetezést kel-
lőleg végezték a must igen jó minőségű s ehhez képest
magasabb árakon kelt el. Vevő általában kevesebb volt
mint tavaly, s ezért a tavalyi árakat csak elvétve lehetett
elérni, mint Sárdon, M.-Igenben és Czelnán hol a közön-
séges mutot 1.80-2.10 kron fizették, egyebütt a minő-
ség szerint 1 frt, 1 frt 60kr. Som 3 frton, rizling 2 frt,
2 frt 50 kron kelt. Nagyenyeden idegen vevők 1000
hectóliteren felüli mennyiséget vásároltak össze. Igen érde-
kes tapasztalatot tett néhány oly teljesen megbizható bir-
tokos, kik szőlőtáblájukat csak részben permeterették meg,
egy részét pedig magára hagyták. Tablájuknak permete-
zett részén a must 4-6 fokkal cukordusabb volt s a mind-
végig levelesen maradt, a venyige teljesen kiérett, míg a
magára hagyott részen a bogó fejletlen és savanyu volt,
s az elszáradt levelű venyige az elég kedvező időjárásda-
cára jelenleg is még éretlen. Az ily példák minden pré-
dikálásnál hathatósabban bizonyítják, hogy a tamaskodás
sokakra nézve káros volt, s hogy a hol a peronospora
mutatkozik ott a maga idejében permetezni kell.

Necrolog. Szeremley Császár Lajos kir. taná-
csos s nyugalmazott kir. tanfelügyelő neje, sepsi-szent-
györgyi Móríc Ilona, életének 33-ik évében október 28-án
Sepsiárkoston jobblétre szenderült, 6 kiskoru árvt hagyván
maga után, Béke poraira!

Szo...
A K...
lap...
Wok...
az e...
ké...
Az erdő...
Száz...
Kolozsá...
kulturalis...
natát: az...
vetésének...
Össze...
turalis és...
szóval és...
azok iránt...
fejlesztésére...
iditák ná...
legű szerv...
Bizon...
de különö...
egy báró...
nak, gróf...
kormányzó...
fiui lelkes...
tizedében...
el nem év...
kik a vilá...
ven elősz...
Ámde...
város köz...
melynek if...
végén, min...
mintha erő...
lességeit...
helyen mag...
gimnasium...
felsőbb tud...
vezték „a...
bir, melyne...
hazarészre...
Az a...
erdélyi rés...
náló Kolozs...